

Rezumat

În cadrul proiectului **15.817.02.15F "Organizarea spațială a sistemelor teritoriale sub acțiunea factorilor naturali și antropici"**, au fost evidențiate tendințele regionale de manifestare a factorilor meteo-climatici de risc și elaborate modele temporale corespunzătoare. Pentru prima dată, în condițiile Republicii Moldova (conform Hahn), a fost calculată vulnerabilitatea, expunerea, sensibilitatea și capacitatea de adaptare a teritoriului către manifestarea factorilor climatici de risc, elaborate modelele regresionale și cartografice, aliniind astfel, cercetările regionale către cele internaționale. Au fost întocmite hărțile digitale cu frecvența maximă de manifestare atestată odată în 10 ani a înghețurilor periculoase de primăvară și de toamnă, a zilelor cu polei și chiciură. Pentru prima dată, au fost elaborate hărțile digitale privind zonarea perioadelor de revenire odată în 50 de ani a temperaturilor maxime și minime, a vitezei vântului și a presiunii dinamicii ale acestuia, a încărcării de zăpadă pe sol și a adâncimii solului înghețat.

Au fost cuantificați parametrii geomorfologici și elaborate hărțile digitale ce reflectă vulnerabilitatea reliefului către factorii nefavorabili și variabilitatea parametrilor morfologici principali ai solurilor aluvial molice, aluvial stratificate și hidrice. A fost evidențiată variabilitatea teritorială a parametrilor morfologici a solului la nivel de polipeton și evidențiat gradul de expunere a reliefului, sensibilitatea elementelor de relief și a învelișului de sol în sistemele teritoriale și capacitatea lor de adaptare, cu elaborarea modelelor digitale corespunzătoare.

S-a evidențiat gradul de stabilitate ecologică a peisajelor din aria pilot supusă studiului (Podișul Codrilor) cu delimitarea sistemelor peisagistice a cinci categorii de peisaje elementare și a douăzeci tipuri de peisaje elementare. Au fost întocmite: harta indicelui de stabilitate a peisajelor, harta terenurilor pretabile pentru extinderea peisajelor forestiere, harta terenurilor pretabile pentru extinderea peisajelor pastorale, debitele minime ecologice; debitele salubre; volumul și structura utilizării actuale a resurselor de apă din regiune pe principalele domenii.

Reieșind din importanță practică a rezultatelor obținute pentru luarea deciziilor cu caracter aplicativ a fost editată monografia colectivă Factorii meteo-climatici de risc asociați schimbărilor climatice pe teritoriul Republicii Moldova (Nedealcov M., Răileanu V., Cojocari R., Croitoru Gh., Mleavaia G., Crivova O. Tipografia "Alina Scorohodova", Chișinău, 2018);

elaborată Strategia de gestionare durabilă a sistemelor peisagistice din Regiunea Codrilor; implementate un set de hărți privind zonarea factorilor meteo-climatici de risc cu perioada de revenire odată în 50 de ani, în cadrul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și a Mediului (Cod CPV:73000000-2), necesare la elaborarea normativelor în construcții, conform standardului european EN 1991-1-5.

În baza Sistemelor Informaționale Geografice, pentru prima dată, în condițiile Republicii Moldova a fost realizat Atlasul digital „FACTORII NATURALI ȘI ANTROPICI DE RISC”.

Rezultatele obținute servesc drept suport informațional științific în realizarea Convențiilor privind Schimbările Climatice, Combaterea Deșertificării și a Convenției Peisajelor la nivel național, precum și a Directivelor Uniunii Europene privind gestionarea Riscurilor Naturale.